

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

54. An si quis non adimpleverit praeceptum confessionis, si elapso anno postea confitetur, satisfaciat illa unica confessione utrique obligationi tam & anni praeteriti, quam & anni currentis? Ex part. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

annua confessionis, cum hoc præceptum non est consistendi omnia peccata mortalia, quæ quis committit in anno una, aut pluribus confessionibus, sed tantum est consistendi semel omnia mortalia, quorum quis habet notitiam tempore confessionis: ergo, &c. Unde ego olim contra quemdam Religiosum Casuistam unius summa probabiliter consului, ejus penitentem, qui in Paschate noluit communicare, præter hoc peccatum, aliud non commississe, videlicet quia non est confessus multa peccata mortalia perpetrata post confessionem factam in eodem anno: nam, ut dictum est, in illa confessione jam præcepto annua confessionis satisfecerat; & alia peccata postea perpetrata tenebatur confiteri si sacram Eucharistiam sumeret, quam cum sumere nollet, peccavit quidem contra præceptum sumendi communionem in Paschate, non autem contra præceptum iterum confitendi.

Sup. hoc in fine utriusque Resol. not. præterita.

Sup. hoc lege doctrinam Resol. seq. à §. ejus 2.

Alibi infra in Ref. 55 & in Ref. 54. §. 1. & ibi à §. 2. pro ultimo contento in hoc §.

Sup. hoc in Ref. seq. in fine §. cæterum. & ibi cum eodem Suariorum tantum hic infra citato.

3. Notandum est etiam, quod in casu supradicto talis tenetur in anno sequenti confiteri illa peccata commissis post confessionem anni præteriti, & cum tali confessione facta in anno sequenti satisfacit præcepto anni sequentis, quamvis post eam confessionem de novo committat intra eundem annum sequentem alia peccata mortalia. Ita Hurtado loco citato; qui etiam in *diffic. 12.* optime notat, quod qui anno præcedenti omisit confessionem peccatorum mortalium, tenetur magis probabiliter, ut ego etiam alibi docui, à principio anni sequentis ad confessionem illorum; sed si in ea confessione etiam confiteatur aliquod peccatum mortale illius anni sequentis, ea etiam satisfacit præcepto confessionis illius anni sequentis, quia tunc illa confessio pertinet ad utrumque annum, cum confiteatur peccata in utroque anno perpetrata.

4. Nota etiam, quod annus pro impletione dicti præcepti computandus est à Januario in Januarius; quia annus absolute dictus communiter, & ordinarie sic computatur, unde qui in Januario anni præcedentis, & in Decembri sequentis confitetur; satisfaciat præcepto annua confessionis pro illis duobus annis, quia talis confitens semel in quolibet anno. Ita Vasquez in *3. part. tom. 4. quest. 90. art. 2. dub. 1.* & alij, licet Guilielmus Mercerus ubi supra, Suarez *disp. 36. sect. 36.* & alij asserant annum pro impletione dicti præcepti computandum esse à Quadragesima in Quadragesimam, aut à Paschate in Pascha. Sed si quæras hic incidenter, an si quis, verbi gratia in principio anni confessus est venialia, & postea commisit mortalia, an, inquam, teneatur ex præcepto annua confessionis confiteri intra illud annum dicta peccata mortalia? Negativè respondendum esset ex doctrina Petri de Ochagavia de *Sacram. tract. 2. quest. 9.* asserentis ex confessione peccatorum venialium satisfieri præcepto annua confessionis; sed affirmativam sententiam docet Hurtadus ubi supra, *difficult. 11.* nam qui tantum confitetur venialia, non satisfacit præcepto annua confessionis, quia ea tantum præcipitur confessio mortalium: unde si anno illo post confessionem tantum venialium committat mortale, tenetur intra eundem annum illud confiteri: & hanc opinionem certiorum esse putat Mercerus *loc. cit. de Sacrament. in 3. part. Divi Thomæ quest. 6. art. 5. num. 3.*

RESOL. LIV.

An si quis non adimpleverit præceptum confessionis, si elapso anno postea confiteatur, satisfaciat illa unice confessione utrique obligationi, tam & anni præteriti, quam & anni currentis? Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 80.

§. 1. Sæpè quod si quis non adimpleat præceptum confessionis, teneri transacto anno moraliter statim confiteri, ut tali præcepto satisfaciatur, quia annus ab Ecclesia non ita præfigitur, ut in fine illius extinguatur obligatio, sed ita, ut non liceat ultra illud tempus confessionem differre, & proinde transacto eo tempore non extinguatur obligatio instituti confessionem, sed magis urgeat ratione præcepti negativi inclusi in affirmativo. Quemadmodum enim quando in contractibus dies solutioni præfigitur, non solet ita præfigi, ut si quis eo non solvat, extingatur obligatio, sed ita ut ultra non liceat solutionem differre absque consensu creditoris.

2. Sed difficultas est, an unica confessione quis possit satisfacere præcepto anni præcedentis, & presentis?

3. Prima sententia negat. ita Suarez *disp. 36. sect. 4. n. 5.* Coninch *disp. 5. dub. 8. n. 65.* Filliuc *tom. 1. tr. 7. c. 3. n. 56.* & alij, asserentes unica confessione non satisfacere utrique obligationi, cum ad unam confessionem teneatur ratione anni præteriti, & ad alteram ratione presentis anni; sicut enim qui tenetur singulis annisolvere nummum autem, si anno præterito non solvit, non satisfacit suo muneri, & obligationi, si hoc anno unum tantummodo nummumolvere intendat: ita præcepto confessionis non satisfaciet unica confessione, qui anno præterito non est confessus, sed ad duas tenetur confessiones, ut satisfaciatur obligationi præteriti, & presentis anni, consequenter, si unam tantummodo fecit confessionem, & iterum nolit pro anni presentis obligatione confiteri, potest per censuras ab Episcopo compelli ad contentendum.

4. Secunda sententia distinguit, & ideo præpositus in *3. p. q. 3. de Confess. dub. 8. n. 52.* sic asserit: Ex his potest oriri dubitatio, num is, qui dist. lit confiteri ultra tempus præfixum, eadem confessione satisfaciat obligationi præcepti anni præcedentis, & simul anni currentis?

5. Respond. distinguendo: si enim in ea dilatione mortaliter peccaverit, quod peccatum aperiatur in confessione, videtur satisfacere, patet ex dictis, cum verè subijciat clavibus materiam necessariam in quam eo anno incidit, & ita satisfaciatur præcepto pro illo anno; si verò nec in ea dilatione mortaliter peccaverit, nec eo anno aliud mortale commiserit non satisfacit obligationi eo anno consistendi, unde si postmodum incidat in mortale, tenetur illud intra eum annum clavibus subijcere.

6. Tertia sententia est P. Lugo de *sacr. Pen. disp. 15. sect. 7. n. 179.* ubi ita ait: Hinc oritur dubium, utrum qui elapso toto anno absque confessione postea confitetur inchoato jam anno sequenti, debeat iterum confiteri eodem anno? Pater Coninch. affirmat, nisi fortè confessio fieret elapso jam medio anno sequenti; secus si fiat circa initium anni, quia secundum æstimationem moralem illa confessio pertinet ad præcedentem annum. P. Suarez consequenter ad sua principia exigit secundam etiam confessionem, quia ipse tenet, ex consuetudine debere confessionem fieri circa Pascha; quare Paschate sequentem

Sup. hoc quod hic supponitur in Ref. præterita §. Notandum. al. mediis. velt. Qui etiam & magnitud. de Ref. loquit. in aliis ejus primæ as. not.

Sup. hoc cursum in Ref. præterita fine eundem §. sed lege cum à principio.

quenti fieri debet, sicut si ante tres etiam menses fuisset confessus.

6. Cæterum consequenter ad nostram sententiam videtur dicendum, hanc confessionem videri sufficere pro hoc anno; præceptum enim solum est de confessione semel in anno facienda; ergo hoc eodem anno non tenetur ad aliam; alioquin si deberet confessiones etiam præteritas recompenfare, obligaretur aliquis ad confitendum quater in anno pro tribus annis præteritis, quibus non est confessus. Unde ipse Suarez n. 5. fatetur in sententia computante annum à Januario ad Decembrem, ut nos computamus, ita consequenter esse dicendum.

7. Objicies, quod procul dubio ab hoc homine exigetur confessio novo anno sequenti; alioquin excommunicabitur de novo. Respondetur, excommunicabitur, (ut dixi) pro defectu communionis, quæ quidem Paschate sequenti de novo debetur, & ad quam prærequiritur nova confessio, si habet conscientiam peccati mortalis: si hanc autem conscientiam non habet, non debet confiteri, etiam si nunquam fuisset antea confessus, nedum si confessus jam fuit.

8. Et mihi, ut verum fatear, non videtur improbabile quòd quis unica confessione satisfaciat obligationi anni præteriti, & præsentis, cum usu receptum videatur, ut qui multis præcedentibus annis non est confessus, unicam in sequentibus annis faciat confessionem.

RESOL. LV.

An qui in Paschate non adimplevit præceptum confessionis, teneatur primo quoque tempore confiteri? Et an qui non est confessus in periculo mortis, cum haberet conscientiam peccati mortalis, teneatur postea quam primum confiteri, quia præceptum confessionis eo tempore obligat propter periculum damnationis? Ex p. 3. tr. 4. Res. 129. aliàs 130.

§. 1. Affirmativè respondent communiter Doctores, & ita docet Navarrus cap. 21. n. 45. Henriquez lib. 4. cap. 4. n. 6. Valentia tom. 4. disp. 7. q. 9. punct. 4. Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 36. sent. 4. n. 2. Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. cap. 5. n. 8. Coninch de Sacram. disp. 5. dub. 8. n. 63. Nugnus in addit. ad 3. p. tom. 2. q. 6. art. 5. diff. 6. Fagundez pr. 2. lib. 1. cap. 4. n. 16. & Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 9. diff. 28. n. 8. ubi sic ait: [El que no se confesó el año, está obligado à confessarse luego despues, y mientras mas lo dilata, mas peca.] Et ratio est, quia tempus Paschale, veluti implendi præcepti terminus propositus, non est ad obligationem finiendam.

2. Sed licet hæc opinio sit probabilior, ut bene notat Filiucius tom. 1. tr. 7. cap. 4. n. 55. tamen ipse n. 54. negativam sententiam probabilem putat. Primò, ob auctoritatem DD. Secundò, quia præceptum affirmativum determinatè obligat pro aliquo tempore, licet intra illud violetur, tamen eo transacto non obligat amplius, ut præceptum jejuni, Horarum Canonicarum, Missæ, &c. Confirmatur, quia sic homo continuò peccaret, quando non confiteretur. Ita Filiucius, qui, ut dixi, probabilem hanc sententiam putat, quam absolute tenent Sylvester verb. Eucharistia 3. q. 15. D. Antoninus p. 2. tit. 9. cap. 9. §. 3. Tabiena verb. communicare, n. 10. Megala in 1. part. lib. 5. cap. 3. n. 13. Valentia tom. 4. disp. 7. quest. 8. punct. 4. ver. Tom. I.

quartum est, & alij, Unde secundum hanc sententiam, qui ob inopiam Confessarij, vel ob aliam causam rationabilem non implevit debito tempore præceptum annualis confessionis, dicendum est de illo, qui ex culpa in Paschate minime confessus fuit, licet (ut diximus) contrariam sententiam probabiliorè esse existimem.

3. Notandum est etiam hæc obiter contra Henriquez lib. 4. c. 4. n. 5. eum, qui non est confessus in periculo mortis, cum haberet conscientiam peccati mortalis, non teneri postea quamprimum confiteri. Ita Bonacina de Sacram. disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 4. num. 28 quia præceptum confessionis eo tempore obligat propter periculum damnationis, sed sublato periculo mortis, dictum periculum damnationis abest. Ergo.

Sup. hoc infra in Res. 168. §. No. tandum hæc.

RESOL. LVI.

Qui in confessione Paschatis omisit aliqua peccata per oblivionem, & postea statim de illis recordatur, quaritur, an teneatur illa statim confiteri, vel possit dimittere usque ad confessionem anni sequentis? Ex p. 3. tr. 4. Res. 123. aliàs 124.

§. 1. Sotus distinguit, & ait hoc posse fieri dupliciter. Primo, quia peccata sciuntur quando homo confitetur, & omittuntur ex justa causa. Secundò, quia illa peccata fuerunt oblita. Si primo modo fiat, ait, quòd tenetur homo cum primùm potest illa peccata confiteri. Si verò secundo modo fiat, adhuc distinguit, quia si oblivio fuit culpabilis, tenetur hinc itatim confiteri illa peccata; si verò fuit inculpabilis, non est talis obligatio. Hæc Sotus apud Nugnum in addit. ad 3. p. tom. 2. q. 6. art. 5. diff. 6. qui ipsius sententiam rigorosam vocat, sed probabilè.

Sup. hoc primo modo in Res. seq. & in aliis ejus anterior. & pro secundo modo, inferias in Res. 144. §. Secundo probari. & seq.

2. Apponam, etiam hic opinionem Medinae in sum. lib. 1. c. 14 §. 41. ubi sic allerit: [Si los pecados que se le olvidaron se le acuerdan dentre del mismo año, en que se confesó, está obligado à confessarlo antes que el año se acabe, porque el precepto le obliga à que ceda año se confesó una vez de todos los pecados, que se le acordaren acuerdase de dos, ò tres luego está obligado à confessarlos. Pero si era y a pasado el año quando se le acordó de los pecados, que antes havia hecho y se le havian olvidado en la confession del año pasado, no está obligado à confessarse luego de ellos, basta que los confesó quando se confesare para cumplir con aquel año presente en que está.] Ita Medina.

3. Verum protius existimo absolute dicendum sine ulla distinctione, posse talia peccata non confiteri, usque ad confessionem sequentis anni. Et ita docent Villalob. in sum. tom. 1. tr. 9. diff. 28. n. 7. Sylvius in addit. ad 3. p. q. 6. art. 5. quaritur 3. in fine. Io. de la Cruz in direct. p. 2. de sacram. Pœnit. q. 3. dub. 2. concl. 3. Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. c. 8. n. 13. Filiuc. tom. 1. tr. 7. cap. 3. n. 57. Victoria in sum. n. 137. Fagundez pr. 7. lib. 1. c. 4. n. 17. Suar. tom. 4. disp. 36. sect. 4. n. 6. Tolet. lib. 3. c. 8. n. 1. Sylvest. ver. confessio 1. n. 3. Navarr. c. 2. n. 10. & alij, quia Ecclesia obligat tantum ad confitenda omnia peccata commissa illo anno, quantum memoriæ occurrunt, adhibita sufficienti diligentia, sed qui taliter confessus est, satisfacit præcepto. Ergo non tenetur iterum confiteri.

